

Høringsinnspill fra Norsk Lokalradioforbund - St. prop 138 L (2019-2020)

Hovedsynspunkter

- Demokratiet avhenger av velfungerende norske medier som hevder seg i konkurranse med globale aktører, og leverer godt innhold som ivaretar nyhetsformidling og samfunnsdebatt, samt utvikler norsk språk og kultur.
- Mediestøtte må gjøres plattformnøytral. Media konkurrerer på tvers av plattformer, og lokalradio må kunne konkurrere på samme vilkår som øvrig media for å utøve dagsaktuelt journalistisk arbeid, enten ved tilpasninger i nytt regelverk – eller ved en betydelig styrking av «Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier».
- Vi foreslår konkrete endringer i lovteksten for de ulike ordningene som går ut over gjeldende forskrifter, slik at forskjellsbehandling av medier basert på distribusjonsform unngås.
- Av samlet statlig mediestøtte til lokale medier fra 2016 til 2019, mottok lokalradio 4,9 %. Det inkluderte tilskudd til digitalisering. 93,7 % tilfalt lokale aviser. En stadig større del av støtten fra «Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier» tilfaller også aviser, og bidrar til ytterlige skjevfordeling.
- Det er knyttet usikkerhet til hvordan en ny lov vil fungere i praksis, og vi foreslår at den evalueres raskt.
- Fireårige styringssignal vil gi bedre forutsigbarhet for mediene, men vi er opptatt av at dette ikke skal bli til hinder for kontinuerlig drøfting av norsk mediepolitikk. Det bør legges til rette for årlig debatt og evaluering.

Ny mediestøttelov

NLR har spilt inn konkrete forslag til hvordan den nye loven kan gjøres mer plattformnøytral og i tråd med det vi oppfatter å være Storting og regjeringens intensjoner for fremtidig mediepolitikk.

Viktigheten av plattformnøytral omtale av de ulike medietypene ble spilt inn til Stortingets behandling av St. Meld 17 (2019-2020) *Mangfold og armlengds avstand. Mediepolitikk for ei ny tid*. NLR mener innspillene ble tatt hensyn til i komiteens merknader som i liten grad omtaler særskilte medietyper spesifikt.

Lignende formuleringer finnes også i Granavolden-plattformen som sier at regjeringen vil:

Modernisere mediestøtten for å sikre et mangfold av utgivelser på ulike plattformer, norsk journalistisk innhold, og videreføre innovasjonsordningen for digital medieutvikling.

NLR mener Stortinget i sin behandling bør gjennomføre endringer slik at loven i større grad samsvarer med de overordnede politiske føringene som er lagt for fremtidig mediestøtte.

NLRs forslag til endringer i lovteksten

§ 1. Formål. Formålet om en «åpen og opplyst samtale» må videreføres fra høringsforslaget.

NLR reagerer på at ordene «Loven skal legge til rette for en åpen og opplyst samtale» er fjernet fra lovforslaget. NLR omtalte det opprinnelige forslaget som godt i vårt innspill til KUD. NLR oppfatter at høringsforslagets formål var en direkte oppfølging av Stortingsbehandlingen av mediemangfoldsmeldingen der komiteen enstemmig skriver:

K o m i t e e n deler den historiske beskrivelsen om at de økonomiske virkemidlene for pressen er forankret i et ønske om å bevare mangfoldet i mediebransjen. Hovedmålet er å fremme god nyhetsproduksjon og en åpen, offentlig samtale i en mangfoldig mediebransje (Innst. 365 S – 2018–2019).

At KUD nå vil fjerne dette fra formålsparagrafen samtidig som de sier at de ikke gjør substansielle endringer i ordningene reagerer vi på. Ja, grunnloven gir dekning for ytringsfrihet – men i en situasjon der ytringsfriheten er under press globalt, og i Norge – kan ikke poenget om en åpen offentlig samtale vektlegges kraftig nok. Det må også gjelde i en ny lov om mediestøtte. NLR oppfordrer Stortinget til å ikke akseptere endringen, men vedta en formålsparagraf som i større grad er i tråd med høringsforslaget, for eksempel:

Loven skal legge til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale med et mangfold av redaktørstyrte journalistiske medier over hele landet, ved å bidra til forutsigbare økonomiske rammer for mediernes virksomhet og en styrket uavhengighet i forvaltningen av mediestøtten

§ 5. Produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier. Ta ut ordet «tekstbaserte».

Fremtidig mediestøtte må legge til rette for at muntlig formidling også verdsettes i tilskuddsordningene. Muntlig formidling er blant de metodene som er godt egnet for å skape den åpne og opplyste samtalen som høringsforslaget la til rette for. NLR foreslår derfor at ordet «tekstbaserte» fjernes fra paragraf 5.

Dersom støtteberettigede medier utelukkende skal være tekstbaserte kan dette være en hindring for den innovasjon, utvikling og nyskaping som et samlet Storting legger som premiss for framtidig mediepolitikk.

I dagens forskrift som gjelder produksjonstilskudd benyttes kriterier som opplag, antall utgivelser og brukerbetaling for tildeling av støtte. Det kan utvikles gode, objektive kriterier også for lokalradio, for eksempel den offisielle lyttertallsundersøkelsen fra TNS Kantar og/eller en vurdering (kvantitet/kvalitet) av egen lokal journalistisk innholdsproduksjon.

I sammenheng med denne ordningen er det og naturlig å nevne at tekstbasert media i de senere år har fått bedret sine økonomiske rammebetingelser betydelig. Det har skjedd i form av fritak for merverdiavgift. NLR mener fritaket er positivt og viktig for mediemangfoldet i Norge, men det bidrar til å ytterligere vri konkurransesituasjonen i retning trykte medier.

§ 6. Produksjonstilskudd til samiske nyhets- og aktualitetsmedier. Føye til «eller kringkastes».

Flere lokalradioer produserer og kringkaster samisk nyhets- og aktualitetsinnhold, og bidrar med det til å utvikle de samiske språkene samt legger til rette for demokratisk debatt og meningsdanning i det samiske samfunnet. Det er naturlig at slike aktører omfattes av ordningen.

Forslag til paragraftekst er i stor grad plattformnøytral, men kan forbedres ved å legge til ordene «eller kringkastes» slik at ny ordlyd i paragraf 6 andre ledd lyder:

«Tilskudd kan gis til nyhetsmedier som har den samiske befolkningen som hovedmålgruppe, eller som fast og regelmessig publiserer eller kringkaster samiskspråklig nyhets- og aktualitetsinnhold».

§ 8. Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier

Både bransjen og Medietilsynet har uttalt seg positivt til den revisjon i forskriften som nå gjennomføres. Vi vil allikevel understreke at den statlige rammen for tilskuddsordningen er svært begrenset i forhold til behovet. Ordningen er ved flere anledninger utvidet i innretning og omfang, uten at det i er tilført tilsvarende økonomiske ressurser. Dette er uheldig og hemmende for bransjens muligheter for utvikling. Justeringer finansieres gjennom omfordeling av midler og kutt for de opprinnelige tilskuddskategoriene.

Ordningen støtter utelukkende tidsavgrensede og forhåndsdefinerte redaksjonelle prosjekter. Større grad av kontinuitet når det gjelder økonomisk støtte til redaksjonelt arbeid i lokalradioene vil oppnås ved å gjennomføre endringene slik de foreslås for § 5 og 6. Vi mener likeledes at det er viktig at Medietilsynets anbefaling om å øke den økonomiske rammen for denne ordningen også følges opp. Dette har vi spilt inn til behandlingen av statsbudsjettet for 2021, sammen med en anbefaling om å bedre innretningen på den redaksjonelle støtten som tildeles.

§ 9 Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark. Endre ordlyd.

Lokalradio møter store økonomiske utfordringer når det gjelder distribusjon i den geografiske regionen som het Finnmark. Det vil bli mulig å søke støtte til drift av senderanlegg gjennom «Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier», men vi er bekymret for at den aktuelle økonomiske rammen ikke er tilstrekkelig. NLR mener derfor denne paragrafen blir bedre ved også legge til rette for å støtte utbygging av lokalradioblokka i konsesjonsområdene 37 og 36, samt deler av 35.

Vi foreslår at paragrafen endres til:

Ordningen for distribusjonstilskudd i deler av Troms og Finnmark skal legge til rette for mediemangfold ved å redusere distribusjonskostnadene for nyhets- og aktualitetsmedier i denne regionen.

Lokalradio – en viktig del av mediemangfoldet

Lokale medier, inkludert lokalradioene, er med sine avgrensede dekningsområder bærebjelken for mediemangfoldet i Norge. Aktørmangfold og stor eiermessig spredning tilfører medietilbudet bredde, variasjon og valgmuligheter som bidrar til å ivareta mangfold, samfunnsdebatt og ytrings adgang. Lokalradio har sin styrke i formidling av lokal informasjon, politikk, kultur og underholdning, og bidrar til å dekke «hvite flekker» i medielandskapet.